

ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	Pwyllgor Craffu Corfforaethol
DYDDIAD Y CYFARFOD	27 Mawrth 2014
TEITL YR EITEM	Y Rhaglen Arbedion
AELOD CABINET	Cyng. Peredur Jenkins

1. Cefndir a chyd-destun

- 1.1 Fel rhan o Strategaeth Ariannol y Cyngor rydym yn taflunio bwllch ariannol tybiedig o tua £50m dros y pedair blynedd 2014/15 - 2017/18. Gyda chynnydd tybiedig o 3.5% yn y Dreth Gyngor ac arbedion sydd eisoes ar y gweill, byddai hyn yn gadael bron i £34m o fwllch i'w ddarganfod.
- 1.2 Atgoffir y Pwyllgor Craffu o'r strategaeth a grybwyllwyd gan y Cabinet i'r Cyngor yn ei gyfarfod ar y 6ed o Fawrth oedd yn rhagweld cyfarch y bwllch yma drwy:

Polisi Treth Gyngor	Ystyried cynnydd yn y Dreth Gyngor mewn amrediad o 3.5% - 5%
Y gyllideb ysgolion	Ystyried rhoddi targed i'r gyllideb ysgolion yn seiliedig ar beth sy'n ymarferol.
Y Comisiwn ar Lywodraethu	Ystyried a fydd yna arbedion yn deillio o ad-drefnu y gellir dibynnu arnynt a chymryd i ystyriaeth.
Arbedion Effeithlonrwydd	Uchafu'r arbedion effeithlonrwydd y gellir eu gwireddu
Toriadau	Ffigwr sydd ar ôl

- 1.3 Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r broses ar gyfer darganfod yr elfen arbedion effeithlonrwydd / rheoli'r galw ac yn nodi sail targedau fesul adran yr wyf yn argymhell i'r Cabinet ynghyd â'r broses i'w dilyn wedyn.

2. Sail targedau arbedion

- 2.1 Mae gwaith wedi ei gwblhau i adnabod cyfleon potensial ar gyfer arbedion effeithlonrwydd a rheoli'r galw fesul adran.
- 2.2 Fe amlinellir canlyniad y gwaith hwnnw yn Atodiad A a bydd cyflwyniad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol yn manylu sut y daethpwyd at y ffigurau yn y cyfarfod.

3. Y drefn arfaethedig

- 3.1 Bydd sylwadau'r Pwyllgor Craffu hwn yn cael eu cyflwyno ar lafar i'r Cabinet yn ei gyfarfod ar y 1af o Ebrill cyn iddynt gymeradwyo'r targedau fesul adran.
- 3.2 Bydd yr adrannau yn cyflwyno eu cynigion erbyn diwedd Mai ac yna bydd cyfle am waith manwl a'u cyflwyno i Weithgor Craffu i herio a chraffu'r cynigion cyn eu cyflwyno i'r Cabinet am benderfyniad.
- 3.3 I'r perwyl hwn, fe gytunwyd yn y Fforwm Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu yn ei gyfarfod ar 24ain o Ionawr i sefydlu gweithgor o'u plith (h.y. y Pwyllgorau Craffu, Pwyllgor Gwasanaethau Democraataidd a'r Pwyllgor Archwilio) i gyfarfod yn ôl yr angen.
- 3.4 Bydd cyfle i holl aelodau'r Cyngor gyflwyno sylwadau a / neu bryderon am y cynigion i'r cadeirydd perthnasol yn ôl y gofyn fel y gellid eu cyflwyno i'r gweithgor. Mae hyn yn caniatáu i'r gweithgor fod yn gynhwysol yn eu rôl gyda'u cyd-aelodau i graffu effaith y cynigion.
- 3.5 Gan gofio mai arbedion effeithlonrwydd / rheoli'r galw yr ydym yn sôn amdanynt yma fe ddylai'r effaith ar ganlyniadau i drigolion fod yn llai na'r hyn y byddwn yn ei weld mewn unrhyw gyfundrefn toriadau.
- 3.6 Bydd y gweithgor yn gyfrifol am sicrhau bod goblygiadau gweithredu'r cynigion yn glir ac amlygu unrhyw ystyriaethau sydd angen dwyn i sylw'r Cabinet o ran effaith ar bobl Gwynedd cyn eu cyflwyno am benderfyniad y Cabinet.
- 3.7 Bydd y gweithgor yn cyfarfod yn ôl y gofyn rhwng Gorffennaf a Hydref 2014.

4. Argymhelliad

- 4.1 Gofynnir i'r Pwyllgor graffu sail y targedau a chynnig sylwadau ar y drefn arfaethedig i ddelio â'r cynigion fesul adran cyn i mi eu cyflwyno i'r Cabinet.

SAIL TARGEDAU ARBEDION 2014 - 2018

	Addysg £'000	Adnoddau Dynol £'000	Cyllid £'000	Democratiaeth a Chyfreithiol £'000	Economi a Chymuned £'000	Gofal Cwsmer £'000	Gwasanaethau Cymdeithasol - Plant	Gwasanaethau Cymdeithasol - Oedolion	Tai	Hamdden £'000	Prifffyrdd a Bwrdeistrefol £'000	Rheoleiddio £'000	Strategol a Gwella £'000	Ymgynghoriaeth Gwynedd £'000	Tim Rheoli £'000	Corfforaethol £'000	Cyfanswm £'000
1. Man Effeithlonrwydd																	
a) 1% y flwyddyn (3 blynedd o 2015/16)	284	70	45	61	125	167	386	1405	72	147	433	252	64	29	48	0	3588
2. Arbedion effeithlonrwydd meysydd penodol																	
a) Gwasanaethau Canolog	0	0	485	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	0	0	0	525
b) End to End Gwasanaethau Cymdeithasol																	
- Gwasanaeth Plant ¹	0	0	0	0	0	0	965	0	0	0	0	0	0	0	0	0	965
c) Adolygiadau Strategol																	
- Hamdden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Cynnal Ffyrdd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	0	0	0	0	0	1000
- AAAaCh	1200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1200
- Datblygu'r Economi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ch) Teleofal	0	0	0	0	0	0	0	351	0	0	0	0	0	0	0	0	351
d) Ymchwil arfer da			Gweler uchod								Gweler isod						0
dd) Gwariant Cymharol	0	0	0	0	80	0	250	0	79	801	237	463	0	79	0	0	1989
3. Arbedion effeithlonrwydd strategol																	
a) Haenau Rheolaethol	40	47	98	12	63	96	55	218	16	32	411	88	88	236	0	0	1500
b) EDRMS ⁴	15	15	27	9	22.5	28.5	30	33.3	9.1	31.1	25	30	22	26	0	0	201
c) Ffordd Gwynedd - pobl yn ganolog	18	70	129	43	52	157	195	216	40	9	69	182	69	43	68	0	1160
ch) Caffael ²	21.1	7.3	6	11.5	18.1	23.1	3.5	10.2	4.1	67.9	383.7	13.2	5.1	4.2	4	4.4	587.4
4. Addasiad y Tim Rheoli Corfforaethol																	
- adroddiad y Cabinet 11/03/14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	480	0	480
- targed o leiaf 15% i'r Gwasanaethau Canolog	0	217	0	150	0	104	0	0	0	0	0	0	104	0	0	0	575
- targed o leiaf 12% i'r holl wasanaethau	0	0	0	42	182	144	0	2375	115	0	0	136	0	0	0	0	2994
Cyfanswm Gwasanaeth (heb Rheoli'r Galw)	1578	426	790	329	543	720	1885	4609	335	1088	2559	1164	392	417	600	4	17115
Cyllideb Rheoledig Effeithlonrwydd	9602	2843	3930	2320	4524	6715	14277	48365	2666	4957	27719	9701	2614	1278	2113	0	143624
Sail targed fel % o'r gyllideb	16.4%	15.0%	20.1%	14.2%	12.0%	10.7%	13.2%	9.5%	12.6%	21.9%	9.2%	12.0%	15.0%	32.6%	28.4%	0.0%	
5. Cynlluniau Rheoli'r Galw³		0	0	0	0	200	1000	2195	0	0	1250	0	0	0	0	0	4645
Cyfanswm Gwasanaeth (gan gynnwys Rheoli'r Galw)	1578	426	790	329	543	920	2885	6804	335	1088	3809	1164	392	417	600	4	21760
Cyllideb Rheoledig Effeithlonrwydd	9602	2843	3930	2320	4524	6715	14277	48365	2666	4957	27719	9701	2614	1278	2113	0	143624
Sail targed fel % o'r gyllideb	16.4%	15.0%	20.1%	14.2%	12.0%	13.7%	20.2%	14.1%	12.6%	21.9%	13.7%	12.0%	15.0%	32.6%	28.4%	0.0%	

¹ - Potensial arbedion o £2.7m dros 10 mlynedd

² - Bydd sail y targed yn cael ei adolygu ar ddiwedd y flwyddyn gyntaf

³ - Ffigwr i'w gadarnhau

⁴ - Ffigwr net o gostau yn cael ei adrodd **ar gyfer y cyfanswm**